

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

7. Desidiosis meritò deberi terram desidiosam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

dāt, & non exhauritur; expectat aratrum, vt præbeat fructum. Denique, teste S. Ambrosio. *generatum restituit, quod accepit, & usurarum cumulo multiplicatum. Homines saepe decipiunt, & ipsa generatorem suum sorte defraudant. Terra fidelis manet. Et, si quando non soluerit; si forte aduersata fuerit, frigoris inclementia, aut nimia siccitas, aut immensa vis imbrium, alio anno, superioris anni damna compensat. Ita & quando proventus spem destituit agricola, nihil terra delinquit; & quando arridet ubertas facunda matris, se partus effundit, vt nunquam vllum dispendium suo inferat creditor.* Nemo itaq; dicat, non esse se in Palæstina; non habitare multos in terra Gesen; nusquam extare amplius Paradisum. Palæstina fieret etiam trans Iordanem, si non deessent, qui vellent Iordanem inducere irrigando; aut gnauâ operâ cultuq; terram Gesen facere. Denique multis vnus iugeris fundus fit Paradisus, qui modico contenti, seruant laborem, & merunt benedictionem.

S. Ambrosii. l. 3.
Heraclit. c. 8.

omni.

Qui autem citra arationem citraq; sementem, quod aiunt, volunt pinguescere; merito esuriunt. Illum terra alit, qui terram colit. Nam, vt Socrates dixit: *quemadmodum nec mulier sine viro, sic nec bona spes absq; labore quidquam parit.* Vivunt enim homines multi, contenti ijs, quæ sunt ab alijs parata, quod pigri est ingenij, & tantum fruges consumere nati; ac Dei ope indigni. Quia, vt Sallustius loquitur, *vbi socordia atq; ignauia te tradideris, nequam deos implores: irati infestiq; sunt.* Cum Deo enim manum mouere oportet, qui non vult desides nos esse, atque otiosos. *Nimis homo nihili est, qui piger est.* Qua de causa Anaxarchus dicebat, si quis alterum audiret imprecantem sibi manus & pedes iniuriales, iratum illi, procul dubio, fore: diuites autem, cum re ipsa manus suas pedesque faciant inuiles, interim ob hoc ipsum se beatos existimare. Nec diuites hoc tantum agunt, sed plurimi quoque egeni, qui mendicare malunt, quam laborare, immo esurire potius, quam opera hand esse parci sua. *Abscondit piger manum sub asosilla, nec ad os suum applicat eam.* Quid ergo sequitur propter frigus piger arare noluit; mendicabit ergo astate, & non dabitur ei. Itaque omnis piger semper in egestate est. Quod vel Ethnicus agnouit, cuius notum est illud dictum: *Vbi pro labore desidia, pro contentia atq; equitate libido & superbia inuadunt, fortuna simul cum*

VII.

Stob. serm. 108.

Sallust. in Catilin.

Plant. Rud.

Stob. serm. de otio.

Proverb. 19.

Prou. 20.

Prou. 27.

Sallust. in Catil.

Ff 2 moribus

moribus mutatur. Quis enim vel hominem eum iudicet melius dignum, qui non solum ipse à labore abhorret, sed etiam induriam in alijs detestatur? Qualis fuit ille Sybarita, qui iter faciens, per agros, cum videret quosdam fodientes, dixit: *Sepe Etando illos fodientes rupturam capere.* Quid illi contigisset, si ipsa sarculum sumpsisset in manus? non ruptus modò, verum etiam diruptus fuisset, mediùsque crepuisset. Quis talibus terram mollem precaretur? quis agrum fecundum optaret? Si enim ab hominibus, Tullio iudice, *contemnuntur hi, qui nec sibi, nec alijs profunt; in quibus, ut dicitur, nullus labor, nulla industria, nulla cura est.* cur Deus desidiosus bona vitro cogatur suppeditare? Cessat terra, quia ipsi cessant. Non igitur illi agrorum, sed agri illorum inertiam imitantur. Itaque penes illos culpa est, penes quos est causa sterilitatis. Non ubique frumentum, ubique tamen terra ferta molumentum; etiam ibi, ubi montosa est, nam metalla ferta; aut si neque ista, saxa præbet, quæ pretijs venduntur, in statuas, aut columnas elaboranda. Denique in id varia est terra, ut alibi materiam suppeditet ædificandi, alibi medicinas subministret, alibi iumentis pabulum, alibi hominibus cibum pariat, ac ipsa hac raritate delectet.

VIII.
S. Basil. orat.
9.
Idem Basil.
hom. 5.
Psalm. 115. 12.

Hac de causa D. Basilus docens, quocumque oculos quis circumferat, beneficentiæ fontes semper patentes videre: ad terram denique aspiciens, affirmat eam hominis pedes pro fulcimine subire, at fructus omnes vni tandem homini gignere. *Nam et bestia in huius muneris cõmunionem veniunt, ait, homini tamen principaliter mensa telluris adornata est. Ideoq; Lyricen Prophetam vocans, dum lyram pulsat, producit, inquit, fenum iumentis, & herbam servituti hominum. Bestiarum genus alit, & hominis famulitium, quibus eorum alimenta, hominis sint honestamenta.* Idem, in his omnibus plurima Dei beneficia, ac hominis iucundas utilitates agnoscens, ait, alio loco. *Si quando latius aridet vite institutum, illam deprecamur Davidis vocem: Quid retribuam Domino, pro omnibus, quæ retribuit mihi? Ex nihilo effecit, ut essemus, ac produxit; dono rationis ornavit; inuentum artium ad vitam tuendam, gratitudo contulit. Et terra visceribus alimenta eduxit. In misericordiam dedit omnigenam pecus. Propter nos imbres, sol, montana, campestrisq; regio pulchre ex-*